

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
KANTON SARAJEVO
MINISTARSTVO OBRAZOVANJA I NAUKE

**PRAVILNIK
O SADRŽAJU JAVNIH ISPRAVA KOJE IZDAJU VISOKOŠKOLSKE
USTANOVE U KANTONU SARAJEVO**

Sarajevo, juli 2008.godine

Na osnovu člana 114. Zakona o visokom obrazovanju («Službene novine Kantona Sarajevo», broj 9/07 – Prečišćeni tekst), ministar obrazovanja i nauke, donosi

**PRAVILNIK
O SADRŽAJU JAVNIH ISPRAVA KOJE IZDAJU VISOKOŠKOLSKE USTANOVE
U KANTONU SARAJEVO**

POGLAVLE I - OPĆE ODREDBE

Član 1.
(Sadržaj)

Ovim Pravilnikom propisuje se sadržaj javnih isprava koje izdaju visokoškolske ustanove na području Kantona Sarajevo (u daljem tekstu: visokoškolske ustanove), na osnovu službene evidencije.

Član 2.
(Vrste javnih isprava)

Javne isprave koje izdaju visokoškolske ustanove su: diploma, dodatak diplomi, uvjerenja (uvjerenje o prepisu ocjena i druga uvjerenja) i potvrde.

POGLAVLE II - SADRŽAJ JAVNIH ISPRAVA

Član 3.
(Diploma)

(1) Diploma je javna isprava kojom se dokazuje da je stečena kvalifikacija rezultat uspješno završenog akademskog stepena ciklusa studija.

(2) Diploma sadrži naziv visokoškolske ustanove, fakulteta ili akademije koja izdaje diplomu, akademsku titulu i zvanje koje je nosilac diplome stekao.

Član 4.
(Diploma o završenom stepenu prvog ciklusa studija)

(1) Studentu koji je uspješno završio sve obaveze utvrđene studijskim programom stepena prvog ciklusa studija, visokoškolska ustanova izdaje diplomu.

(2) Diploma se štampa na obrascu broj 1. veličine 21 cm x 29,7 cm.

Član 5.
(Diploma o završenom stepenu drugog ciklusa studija)

(1) Studentu koji je uspješno završio sve obaveze utvrđene studijskim programom stepena drugog ciklusa studija, visokoškolska ustanova izdaje diplomu.

(2) Diploma se izdaje na obrascu broj 2. veličine 25 cm x 35 cm.

Član 6.

(Diploma o završenom stepenu trećeg ciklusa studija)

- (1) Studentu koji je uspješno završio sve obaveze utvrđene studijskim programom stepena trećeg ciklusa studija, visokoškolska ustanova izdaje diplomu.
- (2) Diploma se izdaje na obrascu broj 3. veličine 42 cm x 29,7 cm.

Član 7.

(Dodatak diplomi)

- (1) Dodatak diplomi je javna isprava koju visokoškolska ustanova obavezno izdaje uz diplomu.
- (2) Dodatak diplomi sadrži sljedeće informacije : o nosiocu diplome; naziv kvalifikacije, akademsku titulu i zvanje koje je stekao nosilac diplome; naziv i status institucije koja izdaje diplomu; stepen ciklusa studija, trajanje studija i uslovi za upis; način studiranja; sistem i pravila studiranja; program studiranja; postignuti rezultati u toku studija i skala ocjenjivanja; akademske i profesionalne mogućnosti koje pruža kvalifikacija; mogućnosti za upis na sljedeći stepen studija; profesionalni status nositelja kvalifikacije; dodatne informacije i ovjeru.
- (3) Dodatak diplomi se izdaje na obrascu broj 4. veličine 21 cm x 29,7 cm.

Član 8.

(Uvjerenje o završenom stepenu ciklusa studija)

- (1) Studentu koji je uspješno završio sve obaveze utvrđene studijskim programom stepena prvog, drugog ili trećeg ciklusa studija visokoškolska ustanova izdaje uvjerenje o završenom ciklusu.
- (2) Uvjerenje se izdaje na obrascu broj 5. veličine 21 cm x 29,7 cm.

Član 9.

(Uvjerenje o prepisu ocjena)

- (1) Studentu koji u toku studija odlazi po osnovu mobilnosti na drugu visokoškolsku ustanovu, izdaje se uvjerenje o prepisu ocjena.
- (2) Uvjerenje se izdaje na obrascu broj 6. veličine 21 cm x 29,7 cm.

Član 10.

(Studentska prijava po osnovu mobilnosti)

- (1) Student koji u toku studija dolazi po osnovu mobilnosti na visokoškolsku ustanovu, podnosi studentsku prijavu.
- (2) Studentska prijava se podnosi na obrascu broj 7. veličine 21 cm x 29,6 cm.

Član 11.

(Ugovor o učenju)

- (1) Student koji u toku studija dolazi po osnovu mobilnosti na visokoškolsku ustanovu zaključuje ugovor o učenju.
- (2) Ugovor o učenju se zaključuje na obrascu broj 8. veličine 21 cm x 29,7 cm.

Član 12.

(Ravnopravnost spolova)

Gramatička terminologija korištenja muškog roda u ovom pravilniku , podrazumijeva uključivanje oba roda.

Član 13.
(Obrasci)

Obrasci broj 1. do 8. sastavni su dio ovog Pravilnika.

Član 14.
(Obaveza izdavača)

Izdavač koji izdaje obrasce propisane ovim pravilnikom, dužan je da kod štampanja obezbijedi da se obrasci štampaju na službenim jezicima konstitutivnih naroda u Bosni i Hercegovini i na oba službena pisma (latinica i ćirilica).

POGLAVLJE III. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 15.
(Primjena ranijeg propisa)

Za studente koji studiraju po starom studijskom planu i programu, primjenjuje se Pravilnik o sadržaju javnih isprava koje izdaju univerziteti i visokoškolske ustanove («Službeni list SRBiH», br.26/91 i 17/93).

Član 16.
(Stupanje na snagu Pravilnika)

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u «Službenim novinama Kantona Sarajevo».

Broj: _____ 08

Sarajevo, _____ 2008.godine

MINISTAR

Mr. Safet Kešo

Obrazac br. 1.

**BOSNA I HERCEGOVINA
VISOKOŠKOLSKA USTANOVA**

(Naziv visokoškolske ustanove i sjedište)

FAKULTET/AKADEMIJA

(Naziv fakulteta ili akademije)

(Prezime, ime jednog roditelja i ime studenta)

rođen-a _____ **završio/la je stepen prvog ciklusa studija**

(Dan, mjesec i godina rođenja, mjesto, općina, država),

na _____

(Naziv stidijskog programa, odsjeka/smjera)

(Naziv i sjedište fakulteta/ akademije)

, dana _____ **i na osnovu toga mu/joj se dodjeljuje**

(Dan, mjesec i godina)

D I P L O M A

o stečenoj akademskoj tituli

i stručnom zvanju Bakalaureat/Bachelor _____

(Naziv stručnog zvanja utvrđen u Spisku akademskih titula,
naučnih i stručnih zvanja koja se mogu sticati na VŠU KS)

Izdato u _____,

(Sjedište visokoškolske ustanove)

_____ (Datum)

Broj: _____

(Redni broj matične knjige evidencije izdatih diploma)

DEKAN
Fakulteta/Akademije

REKTOR/DIREKTOR
Visokoškolske ustanove

_____ (Suhi žig visokoškolske ustanove)

Obrazac br. 2.

**BOSNA I HERCEGOVINA
VISOKOŠKOLSKA USTANOVA**

(Naziv visokoškolske ustanove i sjedište)

FAKULTET/AKADEMIJA

(Naziv fakulteta ili akademije)

(Prezime, ime jednog roditelja i ime studenta)

roden-a _____

(Dan, mjesec i godina rođenja, mjesto, općina, država), **završio/la je stepen drugog ciklusa univerzitetskog studija** _____ **na** _____,

(Naziv stidijskog programa, odsjeka/smjera.) (Naziv i sjedište fakulteta/ akademije)

dana _____ **i na osnovu toga mu/joj se dodjeljuje**

(Dan, mjesec i godina)

D I P L O M A

o stečenoj akademskoj tituli

i zvanju Magistar _____

(Naziv stručnog zvanja utvrđen u Spisku akademskih titula, naučnih i stručnih zvanja koja se mogu sticati na VŠU KS)

Izdato u _____,

(Sjedište visokoškolske ustanove) (Datum)

Broj: _____

(Redni broj matične knjige evidencije izdatih diploma)

DEKAN
Fakulteta/Akademije

(Suhi žig univerziteta)

REKTOR
UNIVERZITETA

Obrazac br. 3.

**BOSNA I HERCEGOVINA
VISOKOŠKOLSKA USTANOVA**

(Naziv visokoškolske ustanove i sjedište)

FAKULTET/AKADEMIJA

(Naziv fakulteta ili akademije)

(Prezime, ime jednog roditelja i ime studenta)

rođen-a _____ **završio/la je stepen trećeg ciklusa univerzitetskog studija**
(Dan, mjesec i godina rođenja, mjesto, općina, država),

_____ **i odbranjenio/la doktorsku disertaciju pod naslovom:**
(Naziv studijskog programa/odsjeka/smjera)

_____ **na** _____,
(Naslov doktorske disertacije) (Naziv i sjedište fakulteta/ akademije)

dana _____ **i na osnovu toga mu/joj se**
(Dan, mjesec i godina)

dodjeljuje

D I P L O M A

o stečenoj akademskoj tituli

i naučnom zvanju DOKTOR (nauka/umjetnosti) _____
(Naziv stručnog zvanja utvrđen u Spisku akademskih titula, naučnih i stručnih zvanja koja se mogu sticati na VŠU KS, koji se piše velikim slovima)

Izdato u _____,
(Sjedište visokoškolske ustanove) (Datum)

Broj: _____
(Redni broj matične knjige evidencije izdatih diploma)

DEKAN
Fakulteta/Akademije

REKTOR
UNIVERZITETA

(Suhi žig univerziteta)

 (Naziv visokoškolske ustanove i sjedište)

 (Naziv fakulteta/akademije i sjedište)

DODATAK DIPLOMI

Ovaj dodatak diplomi slijedi model koji su razvili Evropska komisija, Vijeće Evrope, i UNESCO / CEPES. Svrha ovog dodatka je pružanje informacija radi poboljšanja međunarodne *transparentnosti* i fer akademsko i stručno priznavanje kvalifikacija (diploma, stepena/ciklusa studija i sl.). Izrađen je da bi opisao prirodu, nivo, kontekst, sadržaj i status programa studija koji je osoba (navedena na originalnoj kvalifikaciji uz ovaj dodatak) uspješno završila. Ne smije sadržavati subjektivne procjene, izjave o ekvivalenciji ili sugestije o priznavanju. Potrebno je navesti tražene informacije u svim dijelovima dokumenta. Na mjestima gdje informacije nisu navedene, potrebno je objasniti razlog.

1. INFORMACIJE O NOSIOCU KVALIFAKCIJE		
1.1.	Prezime	
1.2.	Ime	
1.3.	Datum (dan/mjesec/godina), mjesto i država rođenja	
1.4.	Jedinstveni matični broj građanina	
1.5.	Broj indeksa	
2. INFORMACIJE O KVALIFIKACIJI		
2.1.	Naziv kvalifikacije i (ukoliko postoji) odgovarajuća titula	
2.2.	Glavna oblast/i studija za sticanje kvalifikacija	
2.3.	Naziv i status visokoškolske ustanova koja izdaje diplomu (na jeziku originala)	
2.4.	Jezik/ci nastave/ispita	
3. INFORMACIJE O STEPENU KVALIFIKACIJE		
3.1.	Ciklus studija	
3.2.	Zvanično trajanje studija (semestri, godine)	
3.3.	Potrebni uslovi za upis	
4. INFORMACIJE O SADRŽAJU STUDIJA I POSTIGNUTIM REZULTATIMA		
4.1.	Način studiranja	
4.2.	Sistem i pravila studiranja	
4.3.	Detalji programa (molimo pogledajte drugu stranu)	
4.4.	Skala ocjenjivanja i uobičajena raspodjela ocjena (ukoliko je dostupna)	

Sem.	Predmet	Šifra predmeta	Sati predavanja, vježbi		Ukupno	ECTS bodovi	Ocjena
			P	V			
Ukupno ECTS bodova i prosječna ocjena							

Završni rad	
Tema	
Datum odbrane	
Ocjena	
Ostale aktivnosti tokom studija	

4.5	Ukupna klasifikacija kvalifikacija (na jeziku originala)	
-----	--	--

5. INFORMACIJE O FUNKCIJI KVALIFIKACIJE		
5.1	Mogućnost za upis na sljedeći ciklus studija	
5.2	Profesionalni status	

6. DODATNE INFORMACIJE		
6.1	Dodatne informacije	
6.2	Dodatni izvori informacija	

7. OVJERA (CERTIFIKACIJA) DODATKA DIPLOMI

Datum: _____

Prezime, ime i potpis ovlaštenog lica
fakulteta/akademije:

Dekan fakulteta/akademije

Prezime, ime i potpis ovlaštenog lica
visokoškolske ustanove

Rektor/Direktor

Službeni pečat

8. INFORMACIJE O DRŽAVNOM SISTEMU VISOKOG OBRAZOVANJA¹

Kao zemlja članica Bolonjskog procesa, BiH trenutno provodi dalekosežne reforme za ulazak u Evropsko područje visokog obrazovanja do 2010. godine. U isto vrijeme, država Bosna i Hercegovina ima složeno administrativno ustrojstvo u kojem se zakonodavna i administrativna ovlaštenja za obrazovanje dijele regionalno, kao i između različitih nivoa vlasti. Samo je 13 zakonodavnih tijela¹ nadležno za usvajanje relevantnih propisa. Shodno tome, visokoškolski sistem je ponekad različit u različitim dijelovima zemlje.

Trenutno (maj 2007.), u BiH postoji 8 javnih univerziteta i 22 privatne visokoškolske ustanove.² Sve ustanove moraju imati licencu ministarstva obrazovanja zaduženog za regiju u kojoj se data visokoškolska ustanova nalazi.³ Postoji određeni napredak u uvođenju mehanizama internog i eksternog osiguranja kvaliteta u većini visokoškolskih ustanova, a u nekim dijelovima BiH postoje i prvi propisi za vanjsku akreditaciju. Međutim, u BiH još uvijek nema sistema akreditacije za cijelu zemlju. Napredak u reformi zavisi od regije do regije i od ustanove do ustanove.

U cilju reforme visokog obrazovanja 30 jula 2007. godine donesen je Okvirni zakon o visokom obrazovanju u Bosni i Hercegovini kojim su ustanovljeni osnovni principi i standardi za sticanje visokog obrazovanja u Bosni i Hercegovini, u skladu s relevantnim odredbama Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda (ETS No. 5, 1950.) i njenih protokola, Preporukom Komiteta ministara Vijeća Evrope o priznavanju i ocjeni kvaliteta privatnih visokoškolskih ustanova [R(97)1], Preporukom o pristupu visokom obrazovanju [R(98)3] i Preporukom o istraživačkom zadatku univerziteta [R(2000)8] i drugim relevantnim principima međunarodno priznatih pravnih instrumenata čija je država ugovornica i Bosna i Hercegovina, te u skladu s Konvencijom Vijeća Evrope/UNESCO-a o priznavanju kvalifikacija u visokom obrazovanju u evropskoj regiji (ETS No. 165, 1997.).

Bosna i Hercegovina prihvata evropske strateške ciljeve u oblasti visokog obrazovanja izražene u Deklaraciji evropskih ministara visokog obrazovanja iz Bolonje (1999.), kao i kasniji razvoj ovog koncepta.

¹ Organi vlasti BiH dalje se dijele na dva osnovna administrativna dijela: *Republika Srpska* i *Federacija BiH*. FBiH je dalje podijeljena na 10 kantona. Uz dva entiteta, BiH čini i Distrikt Brčko, koji ima međunarodnu superviziju i koji je administrativna jedinica pod suverenitetom države BiH. Zakonodavne nadležnosti u obrazovanju su na Parlamentu BiH, Narodnoj skupštini Republike Srpske, Parlamentu Federacije BiH, 10 kantonalnih skupština, te na Skupštini Distrikta Brčko.

² Ovi podaci će biti redovno ažurirani.

³ U BiH, 11 ministarstava obrazovanja (jedno u RS i deset u kantonima u Federaciji BiH) imaju punu nadležnost nad obrazovanjem, uključujući visoko obrazovanje. U Distriktu Brčko, Odsjek za obrazovanje Distrikta Brčko ima punu nadležnost nad obrazovanjem. Na nivou države, Ministarstvo civilnih poslova ima mandat da koordinira obrazovnu politiku u zemlji. Ministarstvo obrazovanja i nauke Federacije BiH ima nadležnost za donošenje standarda i normativa za visoko obrazovanje i zaduženo je za koordinaciju između 10 kantonalnih ministarstava obrazovanja.

PRISTUP VISOKOM OBRAZOVANJU

Kandidati za visoko obrazovanje moraju imati uspješno završeno redovno četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje.

Dokument koji daje pravo na prijavu je svjedodžba/svjedočanstvo o završenoj srednjoj školi.

Detaljne informacije o pristupu pojedinačnim visokoškolskim ustanovama mogu se dobiti na ENIC-NARIC⁴ web stranici.

STEPENI I KVALIFIKACIJE

Visoko obrazovanje je organizovano je u tri stepena ciklusa studija i to:

- **prvi stepen ciklusa studija koji se vrednuje od 180 – 240 ECTS bodova (tri do četiri studijske godine), koji vodi do akademske titule i stručnog zvanja *bakalaureat***
- **drugi stepen ciklusa studija koji se vrednuje od 60 – 120 ECTS bodova (jedna do dvije studijske godine), što sa prvim ciklusom studija ukupno iznosi 300 ECTS bodova (ukupno 5 studijskih godina), koji vodi do akademske titule i zvanja *magistar***
- **treći stepen ciklusa studija koji se vrednuje sa 180 ECTS bodova (tri studijske godine), što sa prvim i drugim ciklusom studija ukupno iznosi 480 ECTS bodova (ukupno 8 studijskih godina) koji vodi do akademske titule i naučnog zvanje *doktor nauka ili umjetnosti***

BODOVNI SISTEM I OCJENJIVANJE

Akademska godina u BiH obično traje 10 mjeseci, od oktobra do juna. Akademska godina dijeli se u dva semestra.

Jedinica za definiranje opterećenja redovnog studenta tokom jednog semestra je *bod*. Opterećenje redovnog studija u jednoj akademskoj godini iznosi 60 *bodova* (ECTS bodova).

Uspjeh studenata na ispitu i drugim provjerama znanja, vrednuje se i ocjenjuje kako slijedi:

<u>ECTS</u>	<u>Ocjena</u>	<u>Opis</u>
(A)	= 10	izuzetan uspjeh (nosi 95-100 bodova)
(B)	= 9	iznad prosjeka, sa ponekom greškom (nosi 85-94 bodova)
(C)	= 8	prosječan, sa primjetnim greškama (nosi 75-84 bodova)
(D)	= 7	doobar, ali sa značajnijim nedostacima (nosi 65-74 bodova)
(E)	= 6	zadovoljava minimalne kriterije (nosi 60-64 bodova)
(F, FX)	= 5	ne zadovoljava minimalne kriterije (ispod 60 bodova)

⁴ <http://www.enic-naric.net/members.asp?country=Bosnia+and+Herzegovina>

UPUTSTVO ZA POPUNJAVANJE DODATKA DIPLOMI

Cilj uvođenja Dodatka diplomi je poboljšanje međunarodne transparentnosti i omogućavanje lakšeg akademskog i profesionalnog priznavanja, prepoznavanja i procjene postignute kvalifikacije u određenom uspješno okončanom studijskom programu. Informacije koje ovaj dokument pruža daju mogućnost da različiti korisnici (druge akademske institucije u zemlji i inostranstvu, poslodavci) donesu vlastiti sud i procjenu stručnosti, vrijednosti i upotrebljivosti stečenih znanja i vještina i stečenih profesionalnih iskustava tokom studija svakog pojedinca.

Dodatak diplomi je zvaničan dokument koji izdaje nacionalna visokoobrazovna institucija koja izdaje i osnovnu diplomu i on predstavlja komplementarni dio svake pojedinačne diplome. Ovaj prateći dokument omogućava upoređivanje diploma i u njima naznačenih akademskih/stepena/ciklusa kvalifikacija stečenih u različitim sistemima visokoškolskog obrazovanja, pa time i njihovog lakšeg priznavanja u inostranstvu.

Postojanje dodatka diplomi ne znači automatsko priznavanje diplome. Također, dodatak diplomi ne smije služiti kao njena zamjena, i on nema zakonsku vrijednost i uvijek uz njega treba priložiti diplomu ili certifikat koji potvrđuje postignuto obrazovanje.

1. Informacije o nosiocu kvalifikacije

1.1. Prezime

Potrebno je navesti puno prezime

1.2. Ime

Navesti puno/a ime/na

1.3. Datum (dan, mjesec, godina), mjesto i država rođenja

Navesti datum (dan, mjesec, godina), mjesto i državu rođenja

1.4. Jedinstveni matični broj građanina

Navesti jedinstveni matični broj

1.5. Identifikacijski broj studenta ili broj indeksa

Ovaj broj služi za identifikaciju pojedinca kojem se izdaje dodatak diplomi, a koji je upisan na određen program studija ili navesti broj indeksa.

2. Informacije o kvalifikaciji

2.1. Naziv kvalifikacije i (ukoliko postoji) odgovarajuća titula

Potrebno je dati puni naziv kvalifikacije na originalnom jeziku diplome (npr. diploma). Posebno naznačiti ako diploma ima karakter dvojne diplome. Naznačiti podrazumijeva li diploma u državnom sistemu određenu titulu za nositelja diplome (doktor, inženjer)

2.2. Glavna oblast/i studija za sticanje kvalifikacije

Treba prikazati samo glavno/a područje/a studija (discipline) koje/a određuje glavno/e subjektivno/a područje/a za koje je dobivena određena kvalifikacija, npr. političke nauke i istorija, upravljanje ljudskim resursima, poslovna administracija.

2.3. Naziv i status visokoškolske ustanove koja izdaje diplomu (na jeziku originala)

Navesti puni naziv institucije koja dodjeljuje diplomu. Po pravilu to je ujedno i institucija koja obavlja administrativne poslove i izvodi program studija. Postoje slučajevi kada diplomu izdaje i druga institucija koja ima ugovor ili akreditaciju od strane više nadležne institucije. To može biti država, univerzitet ili profesionalna institucija. Također, treba istaknuti status institucije koja dodjeljuje kvalifikaciju: državna, privatna/nezavisna, ili

priznata od države. Ukoliko je institucija akreditirana, navesti akreditacijsko tijelo koje je provelo akreditaciju. Na kraju nevesti i generalnu klasifikaciju institucije koja izdaje diplomu u državnom sistemu obrazovanja (Univerzitet, Viša škola...)

2.4. Jezik/ci nastave/ispita

Navesti jezik/e izvođenja nastave i obavljanja ispita za sticanje kvalifikacije

3. Informacija o stepenu kvalifikacije

3.1. Ciklus studija

Potrebno je dati tačan stepen/ciklus kvalifikacije i njenog mjesta u pojedinačnoj državnoj obrazovnoj strukturi dodjele (objašnjenje i upućivanje na podatke pod rubrikom 8). Objasniti lokalnu visokoobrazovnu mrežu (npr. univerzitetski dodiplomski/diplomski, Bachelor Degree, Baccalaureate+x godina). Potrebno je dati sve korisne informacije o „indikatorima nivoa“ („level indicators) koji su državno priznati i odnose se na kvalifikaciju.

3.2. Zvanično trajanje studija

Objasniti zvanično trajanje studija (semestri, godine) i tačno opterećenje, uključujući informacije o bilo kojim glavnim podkomponentama, npr. praktični rad, terenski rad. Uloženi rad se može izraziti u vidu ukupnog opterećenja studenta u savladavanju određenog programa (nastava, učenje, ispiti) kao x sati po sedmici za x sedmica, ili koristeći se opisom dužine trajanja, npr. jedna godina redovnog učenja (full-time).

3.3. Potrebni uslovi za upis

Navesti prirodu prethodne kvalifikacije i dužinu prethodnog školovanja koji su neophodni za upis na studij za koji se izdaje Dodatak diplomi

4. Informacija o sadržaju studija i postignutim rezultatima

4.1. Način studiranja

Naznačiti jesu li studije završene redovno, vanredno, studije uz rad, studije na daljinu, povremeno/kombinovanje prakse i predavanja

4.2. Sistem i pravila studiranja

Navesti detalje sistema i pravila studiranja koji obuhvataju minimalne standarde za dobijanje određene kvalifikacije, kao što su obavezni dijelovi studija uključujući i praktične elemente obuke, pravila koja se odnose na izradu završnog rada (diplomskog rada, disertacije, teze), kao i druge zahtjeve za uspješno okončanje studija i dobijanja određene kvalifikacije. Navesti postavljene ciljeve određenog programa studija i dati i druge informacije korisne za procjenu stepena stečenih znanja i profesionalnih vještina.

4.3. Detalji programa

Detaljno prikazati sve elemente programa studija (predmete, kursevi i dr.) uključujući podatke o njihovom trajanju (broj sati predavanja, vježbi i ostalih aktivnosti predviđenih za određeni predmet) i procjenu opterećenja studenta u njihovom savladavanju (ukupno opterećenje studenta eventualno izraženo putem ECTS bodova, uz objašnjenje o primijenjenom sistemu dodjele bodova uz određene aktivnosti. Priložiti listu svih položenih ispita i postignutih rezultata, uz paralelnu naznaku dobivenih ocjena u važećem državnom sistemu i sistemu ECTS, kao i prosječnu ocjenu svih položenih ispita. Naznačiti postoji li i koja je priroda završnog ispita ili (diplomski, teza, disertacija), njen naziv, jezik, način odbrane, dobivenu ocjenu i arhiviranje (dostupnost teze kroz bibliografski sistem ili priloženi sažetak na engleskom jeziku). Navesti i druge podatke koji omogućavaju procjenu rezultata pojedinca, kao što su dobivene nagrade, učestvovanje u naučnoistraživačim/umjetničkoistraživačkim projektima, učestvovanje u obrazovnom procesu (demonstrator i sl.)

4.4. Skala ocjenjivanja i uobičajena raspodjela ocjena (ukoliko je dostupna)

Navesti podatke o sistemu ocjenjivanja i o minimumu koji osigurava prolaznost na ispitu (npr. 40 ili 50% urađenog testa ili zadataka). Korisno je dati uobičajenu raspodjelu ocjena za dani studijski program. Ovi podaci znatno olakšavaju procjenu postignutih rezultata s obzirom na velike razlike u sistemu ocjenjivanja koji su prisutne u različitim sistemima obrazovanja.

Uspjeh studenata na ispitu i drugim provjerama znanja, vrednuje se i ocjenjuje sistemom uporedivim sa (E)CTS sistemom kako slijedi:

- 10 (A) – (izuzetan uspjeh sa neznatnim greškama), nosi 95-100 bodova,
- 9 (B) – (iznad prosjeka, sa ponekom greškom), nosi 85-94 bodova,
- 8 (C) – (prosječan, sa primjetnim greškama), nosi 75-84 bodova,
- 7 (D) – (općenito dobar, ali sa značajnijim nedostacima), nosi 65-74 bodova,
- 6 (E) – (zadovoljava minimalne kriterije), nosi 60-64 bodova,
- 5 (F, FX) – (ne zadovoljava minimalne kriterije i potrebno je znatno više rada), ispod 60 bodova.

U slučaju da nijedan student ne postigne 95 bodova, što predstavlja minimum za ocjenu 10, skala iz prethodnog stava može se korigirati prema najboljem postignutom uspjehu, na prvom ispitnom roku. Rad studenata prati se i ocjenjuje kontinuirano u toku jednog semestra. Ocjenjivanje se vrši dodjeljivanjem bodova za svaki oblik aktivnosti i provjere znanja u toku semestra i na završnom ispitu, na kojem se utvrđuje konačna ocjena. U strukturi ukupnog broja bodova najmanje 50% bodova mora biti predviđeno za aktivnosti i provjere znanja u toku semestra. Završni ispit se u strukturi ocjenjivanja može vrednovati sa najviše 50% bodova.

4.5. Ukupna klasifikacija kvalifikacija (na jeziku originala)

Dati klasifikaciju ukupno postignutih rezultata, ukoliko je ona uobičajena u državnom sistemu (Diploma sa najvišim ocjenama, First Honours Degree, Summa Cum Laude, Merit)

5. Informacije o funkciji kvalifikacije (akademske i profesionalne mogućnosti koje pruža kvalifikacija)

5.1. Mogućnost za upis na sljedeći ciklus studija

Navesti da li se dobijenom diplomom može pristupiti daljem akademskom i/ili profesionalnom studiju, posebno ako je u pitanju specifična kvalifikacija ili stepen/ciklus studiranja, npr. pristup doktoratu u Njemačkoj.

5.2. Profesionalni status

Naznačiti profesionalni status nositelja kvalifikacije u smislu dobivenog zvanja (inženjer, diplomirani inženjer), kao i druge dodatne uslove za zapošljavanje u određenoj struci (stručni ispit, državni ispit, obavezan staž i sl). Posebno naglasiti omogućuje li određena kvalifikacija rad u oblastima sa posebnom regulativom.

6. Dodatne informacije

6.1. Dodatne informacije

U slučaju da postoje informacije koje nisu pokrivena ranijim tačkama, treba ih ovdje istaknuti (kao što je obuka/studiranje u određenom periodu u nekoj drugoj instituciji/kompaniji/zemlji, ili druge bitne informacije o višim institucijama visokog obrazovanja u kojima je određena kvalifikacija stečena.

6.2. Dodatni izvori informacija

Navesti druge izvore informacija koje pružaju uvid u detalje u pogledu stečene kvalifikacije (web stranica visokog obrazovanja, odjel koji izdaje diplomu institucije, nacionalni informacijski centar i sl.)

7. *Ovjera Dodatka diplomi*

7.1. Datum

Datum izdavanja Dodatka diplomi, koji ne mora biti isti kao i datum izdavanja osnovne diplome.

7.2. Prezime, ime i potpis

Prezime, ime i potpis ovlaštene osobe koja ovjerava Dodatak diplomi

7.3. Funkcija

Funkcija (službena dužnost) pojedinca koji obavlja ovjeru

7.4. Službeni pečat

Službeni pečat institucije koja osigurava autentičnost Dodatka diplomi

8. *Informacije o nacionalnom (državnom) sistemu visokog obrazovanja*

- 8.1. U ovom poglavlju potrebno je prikazati osnovne elemente nacionalnog (državnog) sistema obrazovanja (tipovi visokoškolskih institucija, uslovi za upis, sistem kvalifikacija i stručnih naziva koji se dobijaju pri završetku studija) u vrijeme kada je diploma stečena. Podaci treba da budu kompletni, ali ne i preopširni (najviše dvije strane). Ovi podaci su za većinu zemalja raspoloživi na internet adresama nacionalnih centara (NARIC, ENIC); rektorskih konferencija i ministarstva obrazovanja.

Obrazac br. 5.

Na osnovu člana __ Zakon o visokom obrazovanju («Službene novine Kantona Sarajevo», broj: __) i člana __ Pravilnika o sadržaju javnih isprava koje izdaju visokoškolske ustanove u Kantonu Sarajevo («Službene novine Kantona Sarajevo», broj:),

(Naziv i sjedište visokoškolske ustanove)

(Naziv i sjedište fakulteta/ akademije)

izdaje

UVJERENJE O ZAVRŠENOM STEPENU/CIKLUSU STUDIJA

(Prezime, ime jednog roditelja i ime studenta) **rođen-a** _____
(Dan, mjesec i godina rođenja, mjesto, općina, država)
završio/la je stepen _____ **ciklusa studija** _____
(Prvog, drugog ili trećeg) (Naziv stidijskog programa, odsjeka/usmjerenja i sl)
na _____ **dana** _____ **i na osnovu**
(Naziv i sjedište fakulteta/ akademije), (dan, mjesec i godina)

stekao-la pravo na akademsku titulu i stručno/naučno zvanje _____
(Naziv zvanja utvrđen u Prilogu Pravilnika
o korištenju akademskih titula i sticanju naučnih i stručnih zvanja)

Uvjerjenje je privremenog karaktera i važi do izdavanja diplome .

DEKAN
Fakulteta/Akademije

(Pečat visokoškolske ustanove)

REKTOR/ DIREKTOR
Visokoškolske ustanove

UVJERENJE O PREPISU OCJENA

NAZIV MATIČNE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE (Univerzitet/visoka škola):			
Organizaciona jedinica (fakultet/akademija):			
ECTS koordinator:			
Tel.:		Fax:	
E-mail adresa:			

PREZIME STUDENTA:		Ime:	
Datum i mjesto rođenja:		Spol:	
Datum upisa:		Broj indeksa:	

NAZIV VŠU DOMAĆINA (Univerzitet/visoka škola):			
Organizaciona jedinica (fakultet/akademija):			
ECTS koordinator:			
Tel:		Fax:	
E-mail adresa:			

⁽¹⁾ Šifra predmeta/ Kolegija	Naziv predmeta/kolegija	⁽²⁾ Trajanje predmeta/kolegija	⁽³⁾ Ocjena	⁽⁴⁾ ECTS bodovi
UKUPNO				

(1), (2), (3), (4) vidi objašnjene na drugoj stranici

Dodijeljena diploma/ciklus.....

DATUM: POTPIS:.....PEČAT UNIVERZITETA:

Referenta/dekana/službena osoba

OVAJ DOKUMENT NIJE VAŽEĆI BEZ POTPISA REFERENTA/DEKANA/SLUŽBENE OSOBE I SLUŽBENOG PEČATA UNIVERZITETA

⁽¹⁾ **ŠIFRA PREDMETA/KOLEGIJA**

- KAKO JE NAVEDENO U ECTS INFORMACIJSKOM PAKETU

⁽²⁾ **TRAJANJE PREDMETA/KOLEGIJA**

G= 1 AKADEMSKA GODINA

1S=1 SEMESTAR

1T=1 TROMJESEČJE

2S=2 SEMESTRA

2T=2 TROMJESEČJA

⁽³⁾ **OCJENE**

10 (A) – (izuzetan uspjeh sa neznatnim greškama), nosi 95-100 bodova,

9 (B) – (iznad prosjeka, sa ponekom greškom), nosi 85-94 bodova,

8 (C) – (prosječan, sa primjetnim greškama), nosi 75-84 bodova,

7 (D) – (općenito dobar, ali sa značajnijim nedostacima), nosi 65-74 bodova,

6 (E) – (zadovoljava minimalne kriterije), nosi 60-64 bodova,

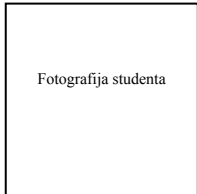
5 (F, FX) – (ne zadovoljava minimalne kriterije i potrebno je znatno više rada), ispod 60 bodova.

⁽⁴⁾ **BODOVI**

1 CIJELA AKADEMSKA GODINA = 60 BODOVA

1 SEMESTAR = 30 BODOVA

1 TROMJESEČJE = 20 BODOVA

STUDENSKA PRIJAVA

AKADEMSKA GODINA 200.../200..

PODRUČJE STUDIRANJA

Ova prijava mora biti ispunjena crnom bojom kako bi se lako kopirala, slala faksom ili elektronskom poštom.

INSTITUCIJA KOJA ŠALJE STUDENTA

Ime i puna adresa

ECTS koordinator fakulteta
(ime, telefon, fax, e-mail adresa)

ECTS koordinator Univerziteta
(ime, telefon, fax, e-mail adresa)

LIČNI PODACI O STUDENTU

Ime i prezime studenta

Dan, mjesec i godina rođenja

Trajna adresa boravka
(ukoliko je različita)

Spol

Državljanstvo

Mjesto rođenja

Sadašnja adresa

Tel, fax, e-mail

Sadašnja adresa vrijedi do:

Tel, fax, e-mail

LISTA INSTITUCIJA KOJE ĆE PRIMITI OVU PRIJAVU

Institucija	Država	Trajanje studija od do	Vrijeme boravka (mjeseci)	Broj očekivanih ECTS bodova
1.
2.
3.

Ime i prezime studenta

Institucija koja šalje studenta

Država

Ukratko objasnite zašto želite
studirati u inostranstvu

POZNAVANJE JEZIKA

Maternji jezik

Jezik izvođenja nastave na matičnoj instituciji
(ukoliko je različit)

Drugi jezici	Trenutno učim ovaj jezik		Imam dovoljno znanja za praćenje nastave		Imat ću dovoljno znanja za praćenje nastave ukoliko se budem dodatno pripremao-la	
	da	ne	da	ne	da	Ne
.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐

RADNO ISKUSTVO

Vrsta radnog iskustva	Organizacija	Datum	Država
.....
.....

PRETHODNI I SADAŠNJI STUDIJ

Diploma/stepen/ciklus za koji se trenutno školujete

Broj godina studiranja na visokoškolskim ustanovama
prije odlaska u inostranstvo/na drugi univerzitet

Jeste li ikada prije studirali u inostranstvu/na drugom
univerzitetu Da Ne

Ako da, kada/na kojoj ustanovi

Priloženi prepis ocjena uključuje sve pojedinosti prethodnog i sadašnjeg studija. Pojedinosti koje se ne znaju u trenutku prijave bit će priložene naknadno.

Želite li se prijaviti za stipendiju kako biste pokrili troškove studiranja u inostranstvu/na drugom univerzitetu

Da

Ne

INSTITUCIJA KOJA PRIMA STUDENTA

Ovim potvrđujemo prijem prijave, predloženog ugovora o učenju i prepis ocjena.

Prethodno navedeni student je

Privremeno primljen na našu ustanovu

Privremeno primljen na našu ustanovu

Potpis ECTS koordinatora na fakultetu

Datum:

.....

.....

Potpis ECTS koordinatora na Univerzitetu

Datum:

.....

.....

UGOVOR O UČENJU

**AKADEMSKA GODINA 200.../200..
PODRUČJE STUDIRANJA**

Ime i prezime studenta: _____

Institucija koja šalje studenta: _____

Država: _____

Institucija koja prima studenta: _____

Država: _____

DETALJI O PREDLOŽENOM PROGRAMU STUDIJA/UGOVOR O UČENJU

Šifra predmeta (ukoliko postoji) i broj stranice u informacionom paketu	Naziv predmeta (kako je naznačeno u informacionom paketu)	Broj ECTS bodova

Ako je potrebno popis nastaviti na posebnoj listi

POTPIS STUDENTA:

DATUM:

INSTITUCIJA KOJA ŠALJE STUDENTA

Ovim potvrđujemo da je predloženi program studija/ugovor o učenju odobren.

Potpis ECTS koordinatora na fakultetu

Datum:

.....

.....

Potpis ECTS koordinatora na Univerzitetu

Datum:

.....

.....

INSTITUCIJA KOJA PRIMA STUDENTA

Ovim potvrđujemo da je predloženi program studija/ugovor o učenju odobren.

Potpis ECTS koordinatora na fakultetu

Datum:

.....

.....

Potpis ECTS koordinatora na Univerzitetu

Datum:

.....

.....

IZMJENE U PREDLOŽENOM PROGRAMU/UGOVORU O UČENJU (ispuniti samo ako je potrebno)

Šifra predmeta (ukoliko postoji) i broj stranice u informacionom paketu	Naziv predmeta (kako je naznačeno u informacionom paketu)	Izbrisan predmet	Dodan predmet	Broj ECTS bodova
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	
		☐	☐	

Ako je potrebno nastaviti na posebnom listu.

POTPIS STUDENTA:

DATUM:

INSTITUCIJA KOJA ŠALJE STUDENTA

Ovim potvrđujemo odobravanje gore navedenih izmjena programa studija/ugovora o učenju.

Potpis ECTS koordinatora na fakultetu

Datum:

.....

.....

Potpis ECTS koordinatora na Univerzitetu

Datum:

.....

.....

INSTITUCIJA KOJA PRIMA STUDENTA

Ovim potvrđujemo odobravanje gore navedenih izmjena programa studija/ugovora o učenju.

Potpis ECTS koordinatora na fakultetu

Datum:

.....

.....

Potpis ECTS koordinatora na Univerzitetu

Datum:

.....

.....